

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Robert Telus

PODSUMOWANIE PRACY

NA STANOWISKU
**MINISTRA ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Stały dialog z przedstawicielami związków i organizacji rolników

- **Spotkania** z przedstawicielami rolników w MRiRW i w terenie.
- **Rozmowy bezpośrednie** z rolnikami podczas spotkań w terenie.
- **Spotkania** z protestującymi.

Wypracowanie założeń pomocy rolnikom

- **Stały dialog** ze środowiskiem rolniczym.
- **Szczegółowa analiza sytuacji** oraz możliwości finansowych.
- **Wypracowanie założeń pomocy** rolnikom w celu utrzymania płynności finansowej gospodarstw rolnych.

Osiągnięcie porozumienia z protestującymi

**Historyczne porozumienie z protestującymi w Szczecinie,
w ramach którego podjęte zostało zobowiązanie realizacji 16 postulatów.**

- 1. TARCZA ANTYKRYZYSOWA dla GOSPODARSTW RODZINNYCH (do 300 ha)**
- 2. ZAGROŻENIA WYNIKAJĄCE Z PROCESU INTEGRACJI UKRAIŃSKIEGO ROLNICTWA**
- 3. GOSPODAROWANIE ZIEMIĄ ROLNĄ**
- 4. KRAJOWE RYNKI ROLNE ORAZ EKSPORT**
- 5. ZIELONY ŁĄD**
- 6. POLSKIE NAWOZY, ŚRODKI PRODUKCJI I MASZYNY**
- 7. PORT AGRO SZCZECIN I ŚWINOUJŚCIE**
- 8. PALIWO ROLNICZE, E10 I POLSKIE BIAŁKO**
- 9. KRAJOWA GRUPA SPOŻYWCZA**
- 10. INSTYTUCJE OKOŁOROLNICZE**
- 11. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W ROLNICTWIE**
- 12. PLAN ODBUDOWY HODOWLI W POLSCE**
- 13. ROLNICZY FUNDUSZ GWARANCYJNY**
- 14. OCHRONA PRZYRODY, A STRATY W ROLNICTWIE**
- 15. KREDYTY I ODDŁUŻENIE**
- 16. EMERYTURY I RENTY**

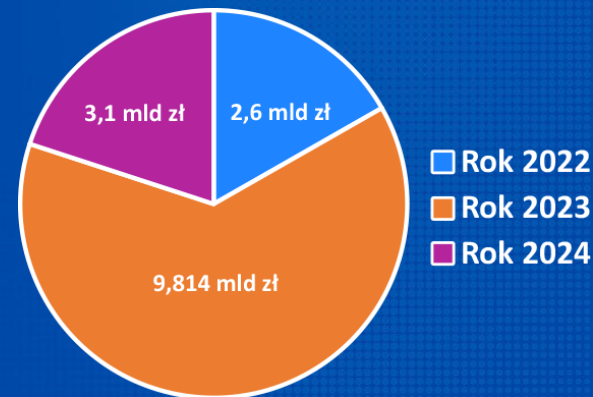
Zbudowanie największego w naszej historii programu pomocy na kwotę ponad **15 mld złotych**

Realizacja postulatów protestujących rolników przekształcona w konkretny program pomocy.
Nigdy wcześniej nie było tak szerokiego poziomu wsparcia, ale też nigdy wcześniej nie było tak trudnych warunków – pandemia Covid-19 i wojna w Ukrainie.

Formy wsparcia:

- Nawozy 2022
- Nawozy 2023
- Pszenica, gryka i kukurydza
- Pszenica i gryka
- Zboża i oleiste UE
- Zboża i oleiste środki krajowe
- Kredyty płynnościowe
- Paliwo rolnicze, dodatkowe środki
- Locha+
- Materiał siewny
- Transport
- Kredyty skupowe
- Mokra kukurydza
- Zapłata za niezapłacone faktury dla rolników za kukurydzę

Pomoc suszowa 2023 r.
Kredyty płynnościowe i skupowe (kolejne lata).

Ustabilizowanie rynku zbóż i wyeksportowanie nadwyżki zbóż

Zdjęcie nadwyżki zboża z rynku i opróżnienie magazynów przed kolejnymi żniwami poprzez:

- podjęcie zdecydowanych działań związanych z zablokowaniem ukraińskiego eksportu zboża na terytorium Polski
- konsekwentną realizację eksportu zboża z Polski przez polskie porty.

Sytuacja na rynku została opanowana i ustabilizowana.

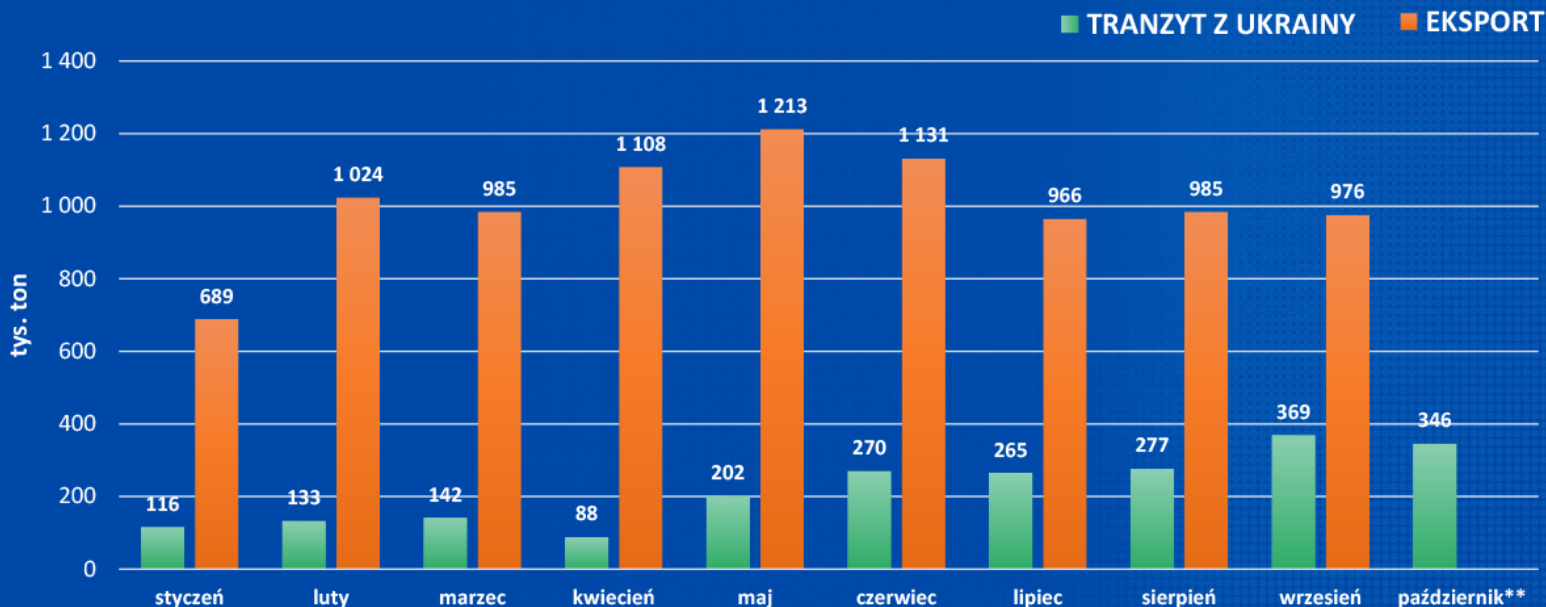
Ścisłe monitorowanie tranzytu zbóż z Ukrainy przez terytorium Polski

- **Ścisłe kontrolowanie tranzytu zboża z Ukrainy** przez polskie terytorium spowodowało wzrost ilości tranzytowanego zboża i jednoczesną **ochronę polskiego rynku zbożowego.**
- **System ścisłego nadzoru** nad każdym transportem zdał egzamin i **zapobiegł destabilizacji naszego rynku.**

Zboża (pszenica, kukurydza) + rzepak porównanie eksportu z Polski oraz tranzytu z Ukrainy przez PL w 2023 r.

2,8 mld złotych – dopłaty do nawozów wypłacone rolnikom w 2023 r.

Polska jako jedyna zastosowała taki mechanizm

Sytuacja na rynku:

- **uzależnienie UE od rosyjskiego gazu – drastyczny wzrost ceny nawozów** (ponad 80% kosztów wytworzenia nawozów stanowi cena gazu),
- **brak możliwości nabycia nawozów przez rolników.**

Działanie polskiego rządu:

- **decyzja o uruchomieniu dopłat do zakupu nawozów.**

100% wzrost dopłat do paliwa rolniczego* Zwrot w wysokości 2 zł/l oleju napędowego

Sytuacja na rynku:

- spadek cen na rynkach rolnych,
- wyraźny wzrost kosztów produkcji, w tym cen paliw.

Działanie polskiego rządu:

- kolejny element wsparcia rolników w bardzo trudnej sytuacji – **wzrost dopłat do paliwa rolniczego – zwrot 2 zł/l.**

Zarówno wzrost cen gazu, jak i paliw były efektem działań spekulacyjnych Rosji, jej agresji na Ukrainę i przeciągającej się wojnie w Ukrainie.

*w porównaniu z 2022 r.

Wsparcie producentów trzody chlewnej w latach 2015–2023 – łącznie 8,3 mld złotych

Cel podjętych działań:

- **poprawa** sytuacji rolników i przywracanie właściwych relacji pomiędzy produkcją roślinną i zwierzęcą,
- **zapobieganie** pogarszaniu się sytuacji producentów trzody chlewnej,
- **odbudowa** stada trzody chlewnej.

Wprowadzenie hodowli trzody chlewnej na własny użytek

Powrót do tradycyjnych warunków prowadzenia gospodarstw rolnych.

Kolejny element działań w kierunku:

- **odbudowy polskiej hodowli trzody chlewnej,**
- **przywracania równowagi w produkcji roślinnej i zwierzęcej.**

Propozycja programu odbudowy pogłowia loch

Cel programu odbudowy pogłowia loch:
zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego
poprzez odbudowę pogłowia loch
w Rzeczypospolitej Polskiej o 200 tys. sztuk.

Podstawowe narzędzia do realizacji celu programu
odbudowy pogłowia loch:

- 1) uproszczenie i skrócenie procesu uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 2) stworzenie mechanizmów wsparcia finansowego inwestycji.

Propozycja Programu odbudowy pogłowia loch

Finansowanie z dwóch źródeł w zależności od zakresu inwestycji:

1) kredyt preferencyjny z przeznaczeniem na budowę, rozbudowę i modernizację chlewni, w tym instalację elektryczną i wodno-kanalizacyjną (roboty budowlane i zakup materiałów budowlanych):

- a) zabezpieczenie (gwarancja pomocy z UE) spłaty kredytu ze środków publicznych nawet do 80% kwoty kredytu,
- b) spłata odsetek za rolnika (w tym marża bankowa) przez pierwsze 4 lata: przez pierwsze 2 lata – 100% odsetek, przez kolejne 2 lata – 50% odsetek,
- c) kredyt objęty gwarancją nawet na 15 lat,
- d) maksymalna kwota gwarancji: 80% kwoty kredytu,
- e) możliwość (po indywidualnej ocenie banku) karencji w spłacie kapitału na okres do 2 lat, w przypadku inwestycji rozwojowych, dla których potrzebny jest wydłużony czas na osiągnięcie pełnej zdolności produkcyjnej finansowanego przedsięwzięcia,
- f) gwarancja udzielana bezpłatnie,
- g) prowizja bankowa z tytułu udzielenia kredytu niższa niż w przypadku kredytów udzielanych na zasadach rynkowych.

2) dotacja (pomoc krajowa) z przeznaczeniem na zakup i instalację wyposażenia:

- a) do wysokości 65% wartości zakupu lub leasingu maszyn, urządzeń i wyposażenia chlewni i jego instalacji, w tym koszty ogólne,
- b) możliwość wypłaty zaliczki do 50% kosztów kwalifikowalnych.

Ułatwienia w budowie silosów i magazynów

Cel podjętych działań:

- **odpowiedź na rosnące potrzeby magazynowania zbóż**, aby rolnicy nie byli zmuszeni do ich sprzedaży bezpośrednio po zbiorach, kiedy ceny są najniższe;
- **ułatwienie i odbiurokratyzowanie procedury** dotyczącej budowy silosów i magazynów.

W odniesieniu do określonych wielkości tych budowli wprowadzono **jedynie wymóg zgłoszenia**, bez konieczności uzyskiwania skomplikowanych pozwoleń na budowę.

Wsparcie na wymianę pokryć dachowych w gospodarstwach rolnych w ramach KPO

II nabór wniosków od 15 grudnia 2023 r. do 12 stycznia 2024 r.

- **Wysokość wsparcia 40 zł/m²** wymienianego pokrycia dachu z azbestu.
- Dofinansowanie przysługuje maks. do 500 m² wymienionego pokrycia dachu.
- Skierowane do rolników, którzy jeszcze nie skorzystali z tej formy wsparcia.

Budżet przewidziany na ten nabór to 250 mln zł.

Ułatwienia:

- wymiana pokrycia dachowego z azbestu na budynkach służących produkcji rolnej również w gminach miejskich,
- mniejsza liczba załączników do wniosku,
- wydłużony termin dla wnioskodawców na uzupełnienie wniosku lub złożenie wyjaśnień z 7 do 14 dni,
- precyzyjne zawiadomienia wysyłane do wnioskodawców m.in. o potrzebie uzupełnienia wniosku lub złożenia wyjaśnień.

Uproszczenie ekoschematów dla gospodarstw do 5 ha

Realizacja wcześniejszych zapowiedzi
dotyczących uproszczeń i ułatwień

Ryczałt wynoszący 225 euro/ha dla
najmniejszych gospodarstw – do 5 ha
powierzchni.

Fundusz Ochrony Rolnictwa gwarancją ochrony płatności dla rolnika

Realizacja obiecywanej przez lata ochrony płatności dla rolnika.

Mechanizm wynikający z ustawy o Funduszu Ochrony Rolnictwa:

- **gwarancja otrzymania zapłaty** za dostarczony do podmiotów skupowych towar,
- **środki od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa,**
- **to KOWR będzie dochodził roszczeń** od nieuczciwych podmiotów skupowych, a nie rolnik.

Przedłużenie z 15 do 25 lat spłaty należności rolników wobec KOWR

Realizacja postulatów środowiska rolniczego.

W odpowiedzi na trudną sytuację na rynkach rolnych – rosyjska agresja na Ukrainę, wzrost kosztów produkcji i spadek cen na rynkach rolnych.

Ułatwienia w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych

Zagospodarowanie odpadów z produkcji rolnej, a jednocześnie pozyskanie energii ze źródeł odnawialnych.

Dodatkowo powstały w wyniku pracy biogazowni ferment będzie wykorzystywany w produkcji rolnej.

Efekt: **obniżenie kosztów i wzrost efektywności** produkcji rolnej.

Zbudowanie sojuszu pięciu krajów przyfrontowych – Polska, Bułgaria, Rumunia, Słowacja i Węgry

Ta koalicja i podjęte przez nią działania **obudziły Komisję Europejską i zmusiły ją do podjęcia konkretnych kroków.**

Działania piątki przyfrontowej:

- **w sprawie sytuacji na rynkach rolnych,**
- **w sprawie napływu zbóż z Ukrainy, niszczących rynek zbóż w tych krajach.**

Ukraińskie zboże w założeniach miało trafiać do potrzebujących w Azji i Afryce, a pozostawało w krajach przyfrontowych.

Dalsze wsparcie finansowe **Kół Gospodyń Wiejskich** i I Ogólnopolska Parada Kół Gospodyń Wiejskich

Wprowadziliśmy **regulacje prawne** umożliwiające udzielanie wsparcia finansowego dla Kół Gospodyń Wiejskich, zróżnicowane od liczebności.

Efekty:

- **dynamiczny rozwój kół,**
- **wzrost liczby młodych ludzi** aktywnie uczestniczących w ich działalności.

Konkurs Bitwa Regionów pokazał zainteresowanie i olbrzymią aktywność KGW. Tak wielkie zainteresowanie spowodowało również zorganizowanie **I Ogólnopolskiej Parady Kół Gospodyń Wiejskich**.

Dodatek sołecki

300 zł dla sołtysa po osiągnięciu wieku emerytalnego i pełnieniu funkcji przez 2 kadencje – 8 lat.

Wprowadzenie tego rozwiązania to docenienie szczególnej roli sołtysa w rozwoju demokracji i samorządności.

Osobiste zaangażowanie i działanie na rzecz lokalnych społeczności, zaangażowanie społeczne – bez pobierania wynagrodzenia – zasługuje na uznanie i szacunek. Dodatek do emerytury jest tego wyrazem.

Działania legislacyjne

- **23 rozporządzenia** Rady Ministrów opublikowane w Dzienniku Ustaw
- **7 ustaw** przyjętych przez Sejm RP

Bon frekwencyjny

Budowa społeczeństwa obywatelskiego poprzez aktywny udział w wyborach to jedno z zdań państwa.

Bon to:

- **250 tys. zł dla Kół Gospodyń Wiejskich** w gminach do 20 tysięcy ludności, w których frekwencja w wyborach wyniosła ponad 60%
- **środki będzie wypłacała** Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.